

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dvojčata: Do školy společně, nebo zvlášť?

Jaké jsou výhody a nevýhody, které plynou z toho, jsou-li dvojčata ve dvou odlišných třídách?

Výběr školy je sice důležitý (vždyť dnes si rodiče mohou vybrat z mnoha škol, od státních přes soukromé až po církevní – základní, nebo obecné), ale jeho význam by se neměl přeceňovat. Vždycky totiž záleží na konkrétní učitelce. I v sebelepší škole se může vyskytnout učitelka s nevhodným přístupem k dětem, stejně tak ve škole nevalné pověsti může být skvělá elementaristka. Takže pozor na dvojsečnost zbraně v podobě možnosti výběru školy!

Jaké jsou výhody a nevýhody, které plynou z toho, jsou-li dvojčata ve dvou odlišných třídách?

Pokud ve škole není více tříd jednoho ročníku (bývá tomu tak na vesnicích nebo v malých městech), rodičům odpadne rozhodování, zda dát děti do jedné třídy, nebo je rozdělit. Ve větších městech už možnost volby je, ale většinou bylo zažité, že dvojčata šla automaticky do jedné třídy. Má to své výhody i nevýhody. Výhoda je to především pro rodiče, protože děti dostávají stejné úkoly, škola jim končí ve stejnou hodinu, jdou na jednu třídní schůzku... Pro dvojčata je výhodou to, že jdou do školy jako silný tandem. Nevýhody jsou však také zřejmé. Jedná-li se o jednovaječná dvojčata, nastává problém pro učitele, které je které. Často se učitel neubrání srovnávání (a to je, jak jsme se už několikrát zmínili, pro dvojčata velmi nepříjemné!), takže ví, že „Eva je dobrá v matematice, zatímco Jana je lepší v češtině“. A tento „punc“ jim zůstane, i kdyby se Jana sebevíc snažila dobře počítat... Nebezpečím také je, že dvojčata na sebe budou spoléhat, že Jana bude od Evy opisovat matematiku a v češtině tomu bude naopak.

Pokud jsou dvojčata dostatečně sociálně silná (mají vazby s kamarády, jsou zvyklá na docházku do mateřské školy, nečiní jim velké problémy být jedno bez druhého), je vhodné uvažovat o tom, že by mohla chodit do různých tříd. Výhody pro děti jsou celkem jasné. Naučí se pracovat samostatně a zodpovídat každé samo za sebe, nehrozí jim srovnávání, spolužáci v nich uvidí samostatného jedince, a ne „dvojčata Novákovy“. Pro učitele odpadá problém s tím, že by si dvojčata pletli. Avšak pro rodiče je tato varianta značně složitější. Dětem škola nemusí končit ve stejnou dobu, a pokud nenavštěvují družinu, má maminka pěknou honičku! Ani úkoly nebudou mít děti stejné, takže opět dvojí práce... Myslím si však, že tato „oběť“ za to stojí. A pokud by rodiče časem zjistili, že jim tato alternativa nevyhovuje (buď to nemohou časově zvládnout, nebo dvojčatům činí problémy být jedno bez druhého), je možnost děti převést do jedné třídy a vybrat si tu učitelku, o které si myslí, že má lepší přístup. Vždycky samozřejmě záleží na komunikaci s učitelkou a ředitelem školy.

Dana: „Mám jednovaječná dvojčata, holčičky. Ve čtyřech letech začaly chodit do školky. Zpočátku si hrály jen spolu, časem byly čím dál společenější, což se projevovalo tím, že ke svým společným hrám přibíraly i jiné dítě. Měly společné kamarádky. Dala jsem jim možnost, aby si vybíraly, co si vezmou na sebe, a ony se podle nálady oblékaly rozdílně nebo shodně. Kupovala jsem jim však

vždycky rozdílné bačkorky, aby všichni měli možnost je rozeznat. Celková zkušenost však byla, že je učitelky neuměly rozlišit. Někdy mi vyprávěly, co mé děti dovedou, a říkaly: ‚Ta jedna lépe maluje, ale nevím, která.‘ Volaly na ně JanoEvo, což není překlep, prostě na toto zavolání se vždycky některá otočila. Děti ze třídy měly rozhodně větší snahu je rozeznat, a pokud si nebyly jisté, zeptaly se.

Také musím říct, že když jedna z holčiček nešla do školky, ta druhá tam nechtěla. Nenutila jsem je. Zůstat doma v bezpečí s maminkou je atraktivní, jít do školky sám a čelit sám světu je neatraktivní. Ale všechno se může změnit. Když už pak chodily do předškolní třídy mateřské školy (bylo jim šest let), dokonce rády využívaly možnosti prezentovat se každá sama za sebe a v některých svých dětských oborech mít úspěch – svůj vlastní úspěch. Všichni věděli, čím to byl úspěch. A pro ty osobní výsledky stálo za to samostatně čelit světu a poměřit si své vlastní síly.

A tady někde už se začínala rýsovat odpověď, zda dát děti do jedné třídy, nebo je rozdělit. A ještě jedna věc k tomu dost přispěla. Do předškolní třídy začaly děti chodit v místě našeho nového bydliště a tam jim všichni začali říkat Drncovky. Ve třídě byla Verunka, Dominička, Ládiček a ty Drncovky. Přišly o jména. Bránily se: ‚Neříkej nám Drncovky, já jsem Janička.‘ Nepomohlo to. Když jim tak říkaly i paní učitelky... Pokud šla do školky jen jedna, vrátila se celá šťastná – ‚Říkali mi Evičko!‘

A tak jsme se po zkušenostech ve škole rozhodli, že naše dvojčata půjdou každé do jiné třídy. Mohu zde uvést ještě další skutečnosti, které nás k tomu vedly. Znáte to, dvojčata – stát ve státě – Drncovky uprostřed malých spojených státek Veroniček, Dominiček a Ládičků jsou prostě velmoc. Nic je příliš nenutí být s ostatními zrovna zadobře. Hlavně že jsou silné a ostatní nejsou zatím s to se proti nim spojit. Že něco říká paní učitelka, chi, chi, chi, cha, cha, cha, co nám může udělat, my jsme dvě, a ona je sama. Paní učitelce nezbyvá než se podřídít, nebo je rozdělit.

Také proto jsme se rozhodli, že učitelce ve škole umožníme, aby naše děti něco naučila a nemusela jen neustále bojovat o jejich pozornost. Samozřejmě, u každého v rodině je to jiné a rozhodnout se musí každý sám. Závidí si vaše dvojčata úspěch, přejí ho jeden druhému, motivují se, nebo naopak jedno sráží druhé, aby nebylo lepší? To všechno je nutno vzít v úvahu. A nejspíš k rozhodnutí použijete ještě i další kritéria, jiná než my.

Protože se mě lidé často ptají, jak to rozdělení zvládáme, odpovídám. To, co jim často leží na mysli, jsou praktické záležitosti. Dvě třídní schůzky najednou? My máme rovnou tři a ve škole normálně chápou, že se nemůžeme roztrojit. Různé rozvrhy, rozdílná délka vyučování? Takové rozdíly v tom nejsou, aby nám to komplikovalo život. Co by dělali ti, kteří mají děti po sobě? Žádné takové potíže u nás nenastaly, ani rozdílné přístupy obou učitelek nám nečinily potíže. Abych to nějak shrnula, pro řešení otázky rozdělení jsou podle mého názoru dvě možnosti: buď stejná třída a rozdílné mimoškolní činnosti, nebo obráceně. Rozhodně jim umožnit zkusit být sám sebou...”

Odklad školní docházky

Další problém může nastat, pokud jedno z dvojčat „neprojde“ tzv. testy školní zralosti. Testy školní zralosti provádí pedagogicko-psychologická poradna buď přímo v mateřské škole, nebo na požádání rodičů. Tyto testy nejsou nikterak závazné (neznamená to tedy, že pokud dítě testy nezvládne, nesmí do školy nastoupit), jsou jen ukazatelem pro rodiče a pedagogy, na co se zaměřit v další přípravě na školu a v které oblasti dítě „pokulhává“. Přesto je však většinou lepší požádat o odklad školní docházky pro obě děti (ředitele příslušné školy). K zápisu je ovšem nutné jít vždycky! V tom roce, který získáme „navíc“, v posledním roce docházky do mateřské školy, se otevírá prostor pro podporu odlišných zájmů a aktivit dvojčat v podobě různých kroužků. Možnost, že by šlo jedno dvojče do školy

o rok dřív, se mi zdá příliš drastická. Druhé z dvojčat by se muselo cítit zahanbené a neschopné (mohlo by začít žárlit), i kdyby se mu to rodiče snažili sebelépe vysvětlit. Přesto psychologové i tuto možnost dávají k uvažení. Ze zkušenosti členů Klubu dvojčat a vícečat známe takové případy, ale většinou se jednalo o dvojčata, z nichž jedno je nějak handicapováno (psychicky nebo fyzicky).

Jak vyplývá z toho, co tu bylo výše uvedeno, záleží na rodičích, jak svá dvojčata znají a co pro ně budou považovat za nejlepší. Určitě by měli se svými dvojčaty probrat obě možnosti a vyslechnout si jejich názor. Ve věku šesti nebo sedmi let už dvojčata dokážou posoudit, zda se jedno bez druhého při vstupu do školy obejdou a budou tak brána ne jako dvojčata, ale jako samostatné osobnosti, nebo zda by se cítila jedno bez druhého osamělá a nejistá. Ať už se rodiče rozhodnou pro kteroukoli variantu vstupu dvojčat do školy, přeji jim hlavně pevné nervy a dostatek trpělivosti! Přežili to jiní, přežijí to i oni!

Maminka si s dvojčátky prohlíží v knížce obrázků kroužící lokomotivy: „Vidíte tu mašinku? Co se jí z komína...?“ Děti jsou chvíli v rozpacích, ale pak Tomášek s jasnou převahou opáčí: „Z komína se přece nejí!!“

Ukázka je z knihy Dvojčata, kterou vydal Portál

Zdroj: Rodina